

Antibullying

พ.ศ.2564-8

ศ.คลินิก พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปทท สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปทท.

Pilar of Moral มี 2 เสาหลักใหญ่ คือ

- ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เมตตา อ่อนโยน ช่วยเหลือเกื้อกูล = คุณธรรม จริยธรรม
- ความยุติธรรม ซื่อตรง

Bullying

การรังแกกันใน รร. = คุณธรรม-จริยธรรมเสื่อม ความยุติธรรมอ่อนแอ

- มีผู้กระทำ (1 หรือหลายคน) และผู้ถูกกระทำ (1 หรือหลายคน)
- ผู้กระทำมีกำลังหรือมีอำนาจเหนือกว่า
- ทำซ้ำ ๆ โดยมีเจตนา กับคนเดียวหรือคนหลายคน
- เกิดผลกระทบทำให้เหยื่อบาดเจ็บทางกายและ/หรือทางจิตใจ

Bullying

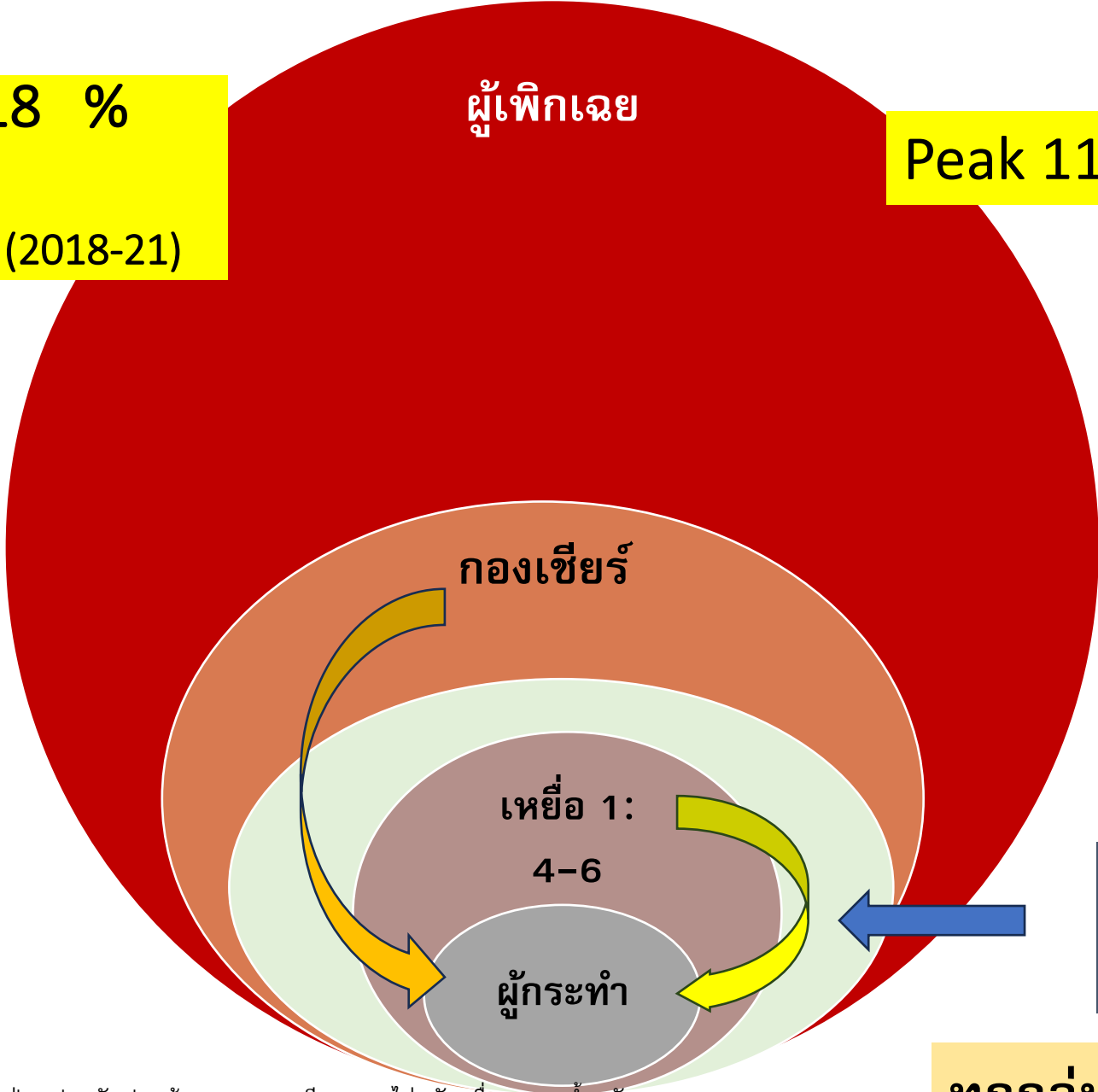
Player

- ผู้กระทำ
- เหยื่อ
- ผู้ช่วยเหยื่อ
- กองเชียร์(ทางตรง ทางอ้อม)
- ผู้פקเฉยต่อเหตุการณ์

Type

1. รังแกทางร่างกาย/รังแกทางเพศ
2. รังแกทางวาจา
3. รังแกทางสังคม(Social sanction 1000+ปี)
4. รังแกบนโลกไซเบอร์: เหยื่อและคนรอบข้างจะไม่รู้ว่าใครเป็นคนกระทำ แต่มีผู้รับชมจำนวนมาก

In 144 countries 18 %
Asia 30.2 %
Thailand 25-38 % (2018-21)

Peak 11-15 Yrs

Helper ?
ไม่ทราบจำนวน

ทุกกลุ่มต่างมีเหตุปัจจัย

อาการทางกาย : เจ็บป่วย ปวดหัว ปวดท้องจากความเครียด นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร น้ำหนัก ลด
จิตใจ อารมณ์ : EQ ต่ำ หดหู่ วิตกกังวล หวาดระแวง ว้าวุ่น ซึมเศร้า ขาดความสนใจ ซ้ำตัวตาย **แค้น** เจ็บปวด อาฆาต
การเรียนรู้ : สมาธิสั้น ผลการเรียนรู้ตกต่ำ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของ รร หยุดเรียน ลาออก
พฤติกรรม : แยกตัว เงียบ ร้องไห้ง่าย เหม่อลอย ก้าวร้าวขึ้นมาเป็นระยะ ทำร้ายตัวเองและคนอื่น

ใครมีประสบการณ์บ้างคะ?

เคยเจอ

เคยเห็น

เคยโดน

เคยช่วย

DAE

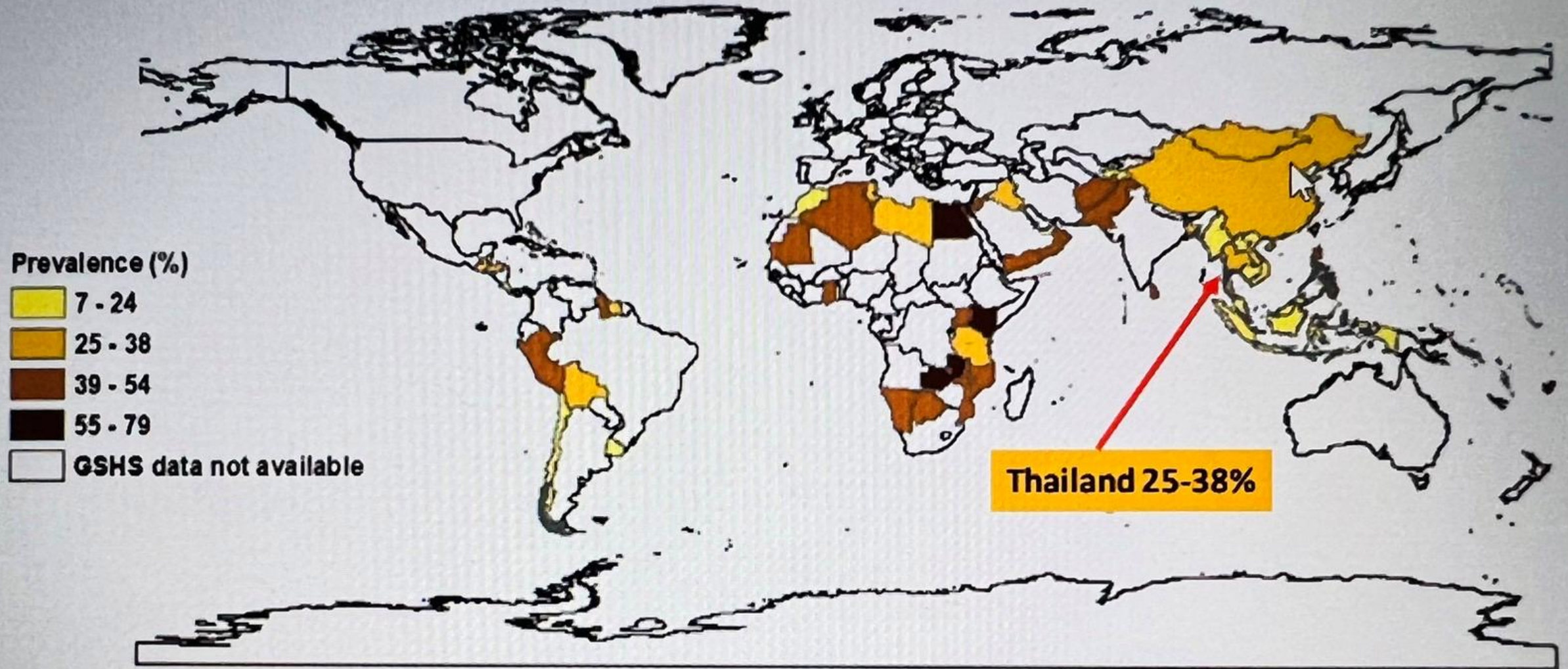

101
minute

TikTok
@the101.world

101

Prevalence of bullying in the 30 days preceding survey completion amongst adolescents aged 12-17 years for 83 low-to-high income countries, 2003-15.

Prevalence of Bully around the world(AI)

- Approximately 30-33% (UNESCO & National Institute of health, USA 2025)
- Highest: Eastern Mediterranean & Africa (45%)
- Lowest: Europe (8.4%)
- Boy : Girl = 1 : 0.8
- **Type of Bully** : Verbal (66%)> Physical (24%) // Cyber bully 1/6 school-aged children(WHO 2025)
- School Prevalence 19-20 % of students ages 12-18 (USA)
- Covid-19 Impact altered peer relationships & bully continues to be major issue(National Institute of health, USA 2025)

Bully Statistics PACER Center : US Government เริ่มเก็บข้อมูล 2005(พ.ศ.2548)

(National center for education statistic,2022* , Center of disease control and prevention,2024**
American Academy of Pediatrics,2024***)

- Student report 1/5 (19%) ว่ากำลังถูก Bully* (จากรายงานของ รร)
- Multi-national study across 83 countries 30% ของวัยรุ่นกำลังถูก Bully (EClinical Medicine,2022)
- **Type*** Physical : M > F , Verbal : F > M (โดยเริ่มจากการนินทา ทำให้น้ำตลก เป็นที่หัวเราะเยาะ)
- **Personal Characteristic:** รูปร่าง หน้าตา 32% > เชื้อชาติ 13% > ความพิการ 9.4% : งานวิจัย** > gender 9%*** > sexual orientation 8.9% > ศาสนา 5.8%

- Meta-analysis 14,083 ราย รายงานว่าเมื่อถูกขับออกจากกลุ่ม จะโดนทำร้าย(ชก เตะ ตบหน้า) เกือบทุกวัน(Survey of secondary youth on relational aggression: Impact of Bully. Social status and Attitude,2022)
- 41% เชื่อว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นอีก*
- 100% ของนักเรียนเคยเห็นเหตุการณ์ Bully* ส่วนใหญ่เกิดในห้องเรียน > ทางเดิน > ห้องอาหาร
- 44% ที่รายงานคนที่ไว้ใจได้*

1.โครงการส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองสุขภาพและ สิทธิมนุษยชน พ.ศ.2549

นักเรียน ป 4- ม3 จำนวน 3000 คน

- 66.8 % ถูกเพื่อนรังแกเดือนละ 2-3 ครั้ง
- 20% ถูกเพื่อนรังแกสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง ด้วยการด่า กลั่นแกล้ง แย่งของ
ข่มขู่ ทำร้ายร่างกาย
- อุดรธานี พบว่าการแก้ปัญหาของครู ใช้วิธีการ ตี(77%) ตะคอกใส่(68.9%)
ทำร้ายจิตใจ พุดสบประมาท(54%)

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงต่อเด็ก < 18 ปี

สนง.ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2555 Unicef, สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา

- ศษ.ในนักเรียน ป5-6 จำนวน **6942 คน** 70% อยู่กับพ่อแม่
- เด็กส่วนใหญ่ไม่ทราบระดับการศึกษาของพ่อแม่ //ป6
- **พบการกลั่นแกล้งรังแกใน นร. 27%**
- แบ่งการกระทำรุนแรงออกเป็น 3 ประเภท(ทางกาย ทางวาจา ทางเพศ)
- แบ่งวิธีการออกเป็น 3 แบบ
 - ถูกกระทำ โดยเพื่อน ครู พ่อแม่
 - เป็นผู้กระทำต่อเพื่อน

3.งานวิจัยระดับชาติ อจ.สมบัติ ตาปัญญา ศึกษาใน รร สังกัด สพฐ

สำรวจ นร 23,787 คน กย-พย 2562

- ป 5-6 และ ม 1-2 / ทุกภาค / หญิง : ชาย 3 : 2
- อัตรา **ถูกรังแก 33.9 %** (สถิติ ตปท 20-25%)
- ปริมาณ ผู้ถูกรังแก จะบอกปริมาณการรังแก > ผู้กระทำ
- บริเวณที่ถูกรังแก : ห้องเรียนขณะครูไม่อยู่ > สนาม > ห้องเรียนที่ครูอยู่ > ทางเดินบันได > โรงอาหาร > ห้องน้ำ
- **การแจ้งเหตุ** : เพื่อน(26%) > ครูประจำชั้น** (19-12%) > พี่น้อง(11%) > คนอื่น(9%) > พ่อแม่(8%) ยิ่งโตยิ่งบอกพ่อแม่ลดลง > อื่น ๆ

4.สภาผู้บริโภค 2568 บ่งชี้ว่า รร.อาจไม่เป็นที่ปลอดภัย

- เกิดเหตุการณ์รุนแรงในโรงเรียนถี่ขึ้น หลังการระบาด Covid-19 (ไล่แทงเด็กที่ รร. ใน กทม //กราดยิงเด็กที่ศูนย์เด็กเล็ก หนองบัวลำพู 2566//เยาวชน 14 ปี กราดยิงในห้าง กทม 2566//บุกยิงจับตัวประกันที่ รร.พะตง สงขลา 2569//ชายถืออาวุธเข้าก่อเหตุใน รร.แถบ ปทุมธานี นนทบุรี จนต้องปิด รร. 17 แห่ง 2569)
- **หลอกลวงที่ รร.**
 - มิจฉาชีพ 3 ราย แฝงจัดกิจกรรมใน รร. หลอก Scan หน้าเด็กกว่า 200 คน ที่เชียงใหม่ 2569
 - ค่ายโทรศัพท์มือถือจัดกิจกรรม “ชิมเพื่อการศึกษา” ขอบัตรประชาชนและสแกนหน้าเด็ก หลายครั้ง
 - **พบปัญหา Bully ที่ส่งผลกระทบต่อหนัก > 30%**

5.สถิติ Bully ใน ปทท. พ.ศ.2568 (AI)

ศษ.เด็ก 7-25 ปี 41,944 คน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ(สบส.) สธ.

- > 65.5% มีประสบการณ์เป็นเหยื่อ
- 42% เห็นเหตุการณ์รุนแรงโดยตรง (ตี62% ต่อย52% 38% > ดึงผม ช่มชู้ หรือบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ = ใช้อำนาจ หรือกำลังทางกายที่ไม่เหมาะสม)
- ถือว่า**เป็นปัญหาอยู่ในขั้นวิกฤติ** ส่งผลต่อจิตใจ นำไปสู่การทำร้ายตนเอง(1 ใน 4 ราย)
- รูปแบบ : ทำร้ายทางวาจา(ทำร้ายจิตใจ นินทา เสียตสี ล้อเลียนชื่อพ่อแม่ รูปร่างหน้าตา ปล่อยข่าวลือ) ทำร้ายร่างกาย กีดกัน **ขับออกจากกลุ่ม(32%) Cyber Bully(post ข้อความด่าทอ เหยียดหยาม27% > ปล่อยข่าวลือ 13% กีดกันออกจากกลุ่มออนไลน์ 13%)**

สถิติ Bully ใน ปทท. (AI)

ศษ.เด็ก 7-25 ปี 41,944 คน ปี พ.ศ.2568 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ(สบส.)

- สาเหตุ เดิมเชื่อว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การเลี้ยงดู คบคนไม่ดี
- งานวิจัยนี้พบปัจจัยที่เป็นปัญหา คือ
 - 92% มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน บกพร่องทักษะทางสังคม และอารมณ์
 - 28% ใช้สื่อที่มีความรุนแรง ปลุกฝังพฤติกรรมก้าวร้าว (คุณธรรม จริยธรรมต่ำ)
 - 18% ครู/บุคลากรใน รร.จัดการปัญหาไม่เหมาะสม เพิกเฉย กลบเกลื่อน(=ไม่ยุติธรรม)

จากงานวิจัย + ระดมสมองผู้เกี่ยวข้องหลายกลุ่ม เสนอแนะว่า

ศษ.เด็ก 7-25 ปี 41,944 คน ปี พ.ศ.2568 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ(สบส.) และสภาผู้บริโภคร

ข้อเสนอแนะ

- มีนโยบายชัดเจน โดยเฉพาะการรับมือกับ Cyber Bully อย่างจริงจัง
- คู่คุ้มครองสิทธิเด็ก สร้างพื้นที่ปลอดภัยและเปิดพื้นที่ให้มีส่วนร่วม
- ให้สร้างระบบดูแลสุขภาพจิตที่เข้าถึงได้ Art therapy+ จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ
- อบรมครู ดูแลเด็กเชิงลึก ระบบติดตามกลุ่มเสี่ยง
- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้ปลอดภัย เช่น ห้องน้ำมิดชิด กล้องวงจรปิด
- ส่งเสริมบทบาทครอบครัวในการดูแลจิตใจ ศิล 5
- พัฒนารูปแบบการสอน เพิ่มความสามัคคี เพิ่มการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและป้องกันการคุกคามทางเพศ

Antibullying

พ.ศ.2564-8

ศ.คลินิก พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปทท สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปทท.

Pilar of Moral มี 2 เสาหลักใหญ่ คือ

- ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เมตตา อ่อนโยน ช่วยเหลือเกื้อกูล = คุณธรรม จริยธรรม
- ความยุติธรรม ซื่อตรง

Bullying

การรังแกกันใน รร. = คุณธรรม-จริยธรรมเสื่อม ความยุติธรรมอ่อนแอ

- มีผู้กระทำ (1 หรือหลายคน) และผู้ถูกกระทำ (1 หรือหลายคน)
- ผู้กระทำมีกำลังหรือมีอำนาจเหนือกว่า
- ทำซ้ำ ๆ โดยมีเจตนา กับคนเดียวหรือคนหลายคน
- เกิดผลกระทบทำให้เหยื่อบาดเจ็บทางกายและ/หรือทางจิตใจ

Bullying

Player

- ผู้กระทำ
- เหยื่อ
- ผู้ช่วยเหยื่อ
- กองเชียร์(ทางตรง ทางอ้อม)
- ผู้פקเฉยต่อเหตุการณ์

Type

1. รังแกทางร่างกาย/รังแกทางเพศ
2. รังแกทางวาจา
3. รังแกทางสังคม(Social sanction 1000+ปี)
4. รังแกบนโลกไซเบอร์: เหยื่อและคนรอบข้างจะไม่รู้ว่าใครเป็นคนกระทำ แต่มีผู้รับชมจำนวนมาก

ใครมีประสบการณ์บ้างคะ?

เคยเจอ

เคยเห็น

เคยโดน

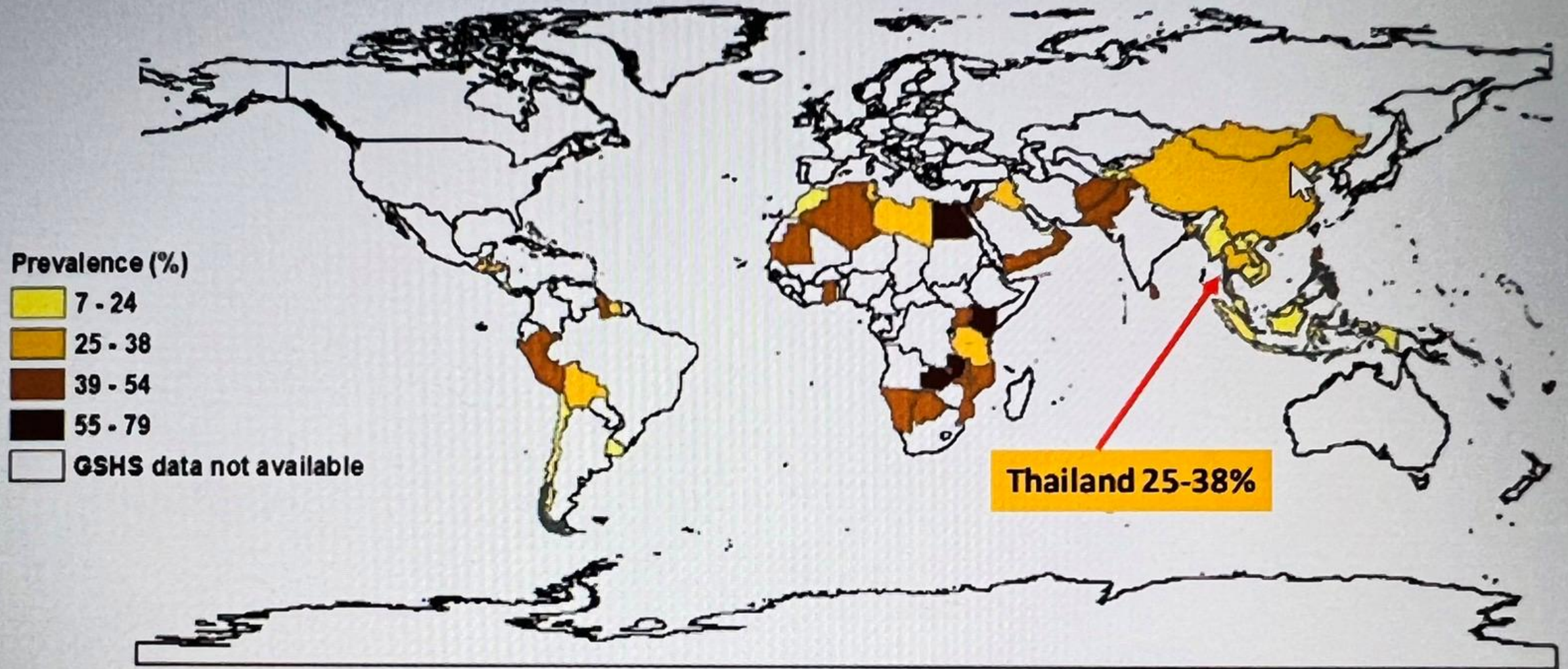
เคยช่วย

DAE

Prevalence of bullying in the 30 days preceding survey completion amongst adolescents aged 12-17 years for 83 low-to-high income countries, 2003-15.

Prevalence of Bully around the world(AI)

- Approximately 30-33% (UNESCO & National Institute of health, USA 2025)
- Highest: Eastern Mediterranean & Africa (45%)
- Lowest: Europe (8.4%)
- Boy : Girl = 1 : 0.8
- **Type of Bully** : Verbal (66%)> Physical (24%) // Cyber bully 1/6 school-aged children(WHO 2025)
- School Prevalence 19-20 % of students ages 12-18 (USA)
- Covid-19 Impact altered peer relationships & bully continues to be major issue(National Institute of health, USA 2025)

Bully Statistics PACER Center : US Government เริ่มเก็บข้อมูล 2005(พ.ศ.2548)

(National center for education statistic,2022* , Center of disease control and prevention,2024**
American Academy of Pediatrics,2024***)

- Student report 1/5 (19%) ว่ากำลังถูก Bully* (จากรายงานของ รร)
- Multi-national study across 83 countries 30% ของวัยรุ่นกำลังถูก Bully (EClinical Medicine,2022)
- **Type*** Physical : M > F , Verbal : F > M (โดยเริ่มจากการนินทา ทำให้น้ำตลก เป็นที่หัวเราะเยาะ)
- **Personal Characteristic:** รูปร่าง หน้าตา 32% > เชื้อชาติ 13% > ความพิการ 9.4% : งานวิจัย** > gender 9%*** > sexual orientation 8.9% > ศาสนา 5.8%

- Meta-analysis 14,083 ราย รายงานว่าเมื่อถูกขับออกจากกลุ่ม จะโดนทำร้าย(ชก เตะ ตบหน้า) เกือบทุกวัน(Survey of secondary youth on relational aggression: Impact of Bully. Social status and Atiitude,2022)
- 41% เชื่อว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นอีก*
- 100% ของนักเรียนเคยเห็นเหตุการณ์ Bully* ส่วนใหญ่เกิดในห้องเรียน > ทางเดิน > ห้องอาหาร
- 44% ที่รายงานคนที่ไว้ใจได้*

งานวิจัยระดับชาติ อจ.สมบัติ ตาปัญญา ศึกษาใน รร สังกัด สพฐ

สำรวจ นร 23,787 คน กย-พย 2562

- ป6 และ ม 1 / ทุกภาค / หญิง : ชาย 3 : 2
- อัตรา **ถูกรังแก 33.9 %** (สถิติ ตปท 20-25%)
- ปริมาณ ผู้ถูกรังแก จะบอกปริมาณการรังแก > ผู้กระทำ
- บริเวณที่ถูกรังแก : ห้องเรียนขณะครูไม่อยู่ > สนาม > ห้องเรียนที่ครูอยู่ > ทางเดินบันได > โรงอาหาร > ห้องน้ำ
- **การแจ้งเหตุ** : เพื่อน(26%) > ครูประจำชั้น** (19-12%) > พี่น้อง(11%) > คนอื่น(9%) > พ่อแม่(8%) ยิ่งโตยิ่งบอกพ่อแม่ลดลง > อื่น ๆ

ข้อมูลจากสภาผู้บริโภคร 2568 บ่งชี้ว่า รร.อาจไม่เป็นที่ปลอดภัย

- เกิดเหตุการณ์รุนแรงในโรงเรียนที่ขึ้น หลังการระบาด Covid-19 (ไล่แทงเด็กที่ รร. ใน กทม //กราดยิงเด็กที่ศูนย์เด็กเล็ก หนองบัวลำพู 2566//เยาวชน 14 ปี กราดยิงในห้าง กทม 2566//บุกยิงจับตัวประกันที่ รร.พะตง สงขลา 2569//ชายถืออาวุธเข้าก่อเหตุใน รร.แถบ ปทุมธานี นนทบุรี จนต้องปิด รร. 17 แห่ง 2569)
- หลอกหลวงที่ รร.
 - มิจฉาชีพ 3 ราย แฝงจัดกิจกรรมใน รร. หลอก Scan หน้าเด็กกว่า 200 คน ที่เชียงใหม่ 2569
 - ค่ายโทรศัพท์มือถือจัดกิจกรรม ชิมเพื่อการศึกษา ขอบัตรประชาชนและสแกนหน้า เด็กหลายครั้ง
 - การเกิด Bully ที่ส่งผลกระทบต่อหนัก > 30%

สถิติ Bully ใน ปทท. (AI)

ศษ.เด็ก 7-25 ปี 41,944 คน ปี พ.ศ.2568 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ(สบส.)

- > 65.5% มีประสบการณ์เป็นเหยื่อ
- 42% เห็นเหตุการณ์รุนแรงโดยตรง (ตี62% ต่อย52% 38% > ดึงผม ช่มชู้ หรือบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ = ใช้อำนาจ หรือกำลังทางกายที่ไม่เหมาะสม)
- ถือว่าปัญหาอยู่ในขั้นวิกฤติ ส่งผลต่อจิตใจ นำไปสู่การทำร้ายตนเอง(1 ใน 4 ราย)
- รูปแบบ : ทำร้ายทางวาจา(ทำร้ายจิตใจ นินทา เสียชื่อเสียง ล้อเลียนชื่อพ่อแม่ รูปร่างหน้าตา ปล่อยข่าวลือ) ทำร้ายร่างกาย กัดกัน **ขั้บออกจากรู่ม(32%) Cyber Bully(post ข้อความด่าทอ เหยียดหยาม27% > ปล่อยข่าวลือ 13% กัดกันออกจากรู่มออนไลน์ 13%)**
- ข้อเสนอแนะจากสภาการศึกษา
 - พัฒนารูปแบบการสอน เพิ่มหลักสูตรลูกเสืออาเซียนเพื่อความสามัคคี มีวินัย
 - กิจกรรมสร้างสรรค์: การปฏิบัติธรรม ศิล5 กิจกรรมจิตอาสาเพื่อสร้างจิตสำนึก
 - การดูแลเชิงจิตวิทยา : ใช้ศิลปะบำบัด สร้างกลไลสอดส่องดูแลในสถานศึกษา ปรับพฤติกรรม
 - สร้างพื้นที่ปลอดภัย

สถิติ Bully ใน ปทท. (AI)

ศษ.เด็ก 7-25 ปี 41,944 คน ปี พ.ศ.2568 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ(สบส.)

- สาเหตุ เดิมเชื่อว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การเลี้ยงดู คบคนไม่ดี
- งานวิจัยนี้พบปัจจัยที่เป็นปัญหา คือ
 - 92% มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน บกพร่องทักษะทางสังคม และอารมณ์
 - 28% ใช้สื่อที่มีความรุนแรง ปลุกฝังพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 18% ครู/บุคลากรใน รร.จัดการปัญหาไม่เหมาะสม เพิกเฉย กลบเกลื่อน

จากงานวิจัย + ระดมสมองผู้เกี่ยวข้องหลายกลุ่ม เสนอแนะว่า

ศษ.เด็ก 7-25 ปี 41,944 คน ปี พ.ศ.2568 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ(สบส.) และสภาผู้บริโภคร

- ให้สร้างระบบดูแลสุขภาพจิตที่เข้าถึงได้ + จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ
อบรมครู ดูแลเด็กเชิงลึก ระบบติดตามกลุ่มเสี่ยง
- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้ปลอดภัย เช่น ห้องน้ำมิดชิด
- รับมือกับ Cyber Bully อย่างจริงจัง
- คุ้มครองสิทธิเด็ก และเปิดพื้นที่ให้มีส่วนร่วม
- ส่งเสริมบทบาทครอบครัวในการดูแลจิตใจ
- พัฒนาการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและป้องกันการคุกคามทางเพศ